

[Tłumaczenie z języka angielskiego]

MEMORANDUM FINANSOWE

Komisja Europejska, zwana dalej „**KOMISJA**”, działając na rzecz i w imieniu Wspólnoty Europejskiej, zwanej dalej „**WSPÓLNOTĄ**”

z jednej strony, oraz

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej „**ODBIORCĄ**”

z drugiej strony,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

Przedsięwzięcie, określone w artykule 1 poniżej, zostanie wykonane i sfinansowane ze środków budżetowych WSPÓLNOTY, zgodnie z postanowieniami zawartymi w niniejszym memorandum. Ramy techniczne, prawne oraz administracyjne mające zastosowanie przy wprowadzaniu w życie przedsięwzięcia określonego w artykule 1 poniżej, określają Warunki ogólne, załączone do Porozumienia Ramowego, zawartego dnia 31 maja 1990 r. pomiędzy KOMISJĄ a ODBIORCĄ i uzupełnione warunkami niniejszego Memorandum oraz Przepisami szczególnymi, załączonymi do niniejszego memorandum.

ARTYKUŁ 1 - CHARAKTER I PRZEDMIOT

W ramach oferowanego programu pomocy WSPÓLNOTA wniesie wkład w formie dotacji na rzecz sfinansowania następującego PRZEDSIĘWZIĘCIA:

Numer programu: **od PL 9804 do PL9808**

Tytuł: **Krajowy Program na rok 1998 Polska**

Okres trwania: **do dnia 30 września 2000 r.**

ARTYKUŁ 2 - ZOBOWIĄZANIA WSPÓLNOTY

Wkład finansowy WSPÓLNOTY, zwany dalej „**DOTACJĄ WE**”, ustala się w maksymalnej wysokości 64, 667 miliona ECU.

ARTYKUŁ 3- OKRES TRWANIA I WYGAŚNIĘCIE

Dla realizacji obecnego PRZEDSIĘWZIĘCIA, środki z DOTACJI WE będą dostępne do zakontraktowania do dnia **30 września 2000 r.** z zastrzeżeniem postanowień niniejszego Memorandum. Wszystkie kontrakty muszą zostać podpisane do tego dnia włącznie. Wszystkie salda środków DOTACJI WE, które nie zostały zakontraktowane przed tą datą, zostaną anulowane. Nieprzekraczalnym terminem wydatkowania środków DOTACJI WE jest

30 września 2001r., za wyjątkiem projektu PL9807.01 w zakresie infrastruktury transportowej (krakowska południowa obwodnica Autostrady A4), dla którego nieprzekraczalny termin wydatkowania upływa 31 grudnia 2001 r. Wszystkie płatności muszą zostać dokonane przed upływem nieprzekraczalnego terminu wydatkowania. W wyjątkowych okolicznościach KOMISJA może jednak udzielić zgody na odpowiednie przedłużenie okresu kontraktowania lub wydatkowania, jeśli ODBIORCA złoży w odpowiednim czasie właściwie uzasadniony wniosek. Niniejsze Memorandum wygasa wraz z wygaśnięciem okresu wydatkowania środków DOTACJI WE. Wszystkie środki, które nie zostały wydane, będą zwrócone Komisji.

ARTYKUŁ 4 - ADRESY

Korespondencja związana z realizacją PRZEDSIĘWZIĘCIA, powinna być kierowana na następujące adresy, podając numer i tytuł PRZEDSIĘWZIĘCIA:

WSPÓLNOTA:

Delegacja Komisji Europejskiej w Polsce
Al.Ujazdowskie 14
PL-00478
Polska
Fax: (+48-22) 625 04 30

ODBIORCA:

Urząd Komitetu Integracji Europejskiej
Al.Ujazdowskie 9
PL-00918
Warszawa
Fax: (+48-22) 625 03 80

ARTYKUŁ 5 - LICZBA EGZEMPLARZY

Niniejsze Memorandum zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w języku angielskim.

ARTYKUŁ 6 - WEJŚCIE W ŻYCIE

Niniejsze Memorandum wejdzie w życie z dniem jego podpisania przez obie strony. DOTACJĄ WE nie zostaną objęte żadne wydatki poniesione przed tą datą.

Aneksy do niniejszego Memorandum stanowią jego integralną część.

Sporządzono w Warszawie

Sporządzono w Warszawie

Dnia: 24 grudzień 1998 r.

Dnia: 24.12.1998

w imieniu ODBIORCY

w imieniu WSPÓLNOTY

[pieczęć z następującym napisem:
za p. o. SEKRETARZA Komitetu Integracji
Europejskiej Maria Karasińska - Fendler
Podsekretarz Stanu]

Pan Rolf Timans
Przewodniczący Delegacji Komisji
Europejskiej w Polsce

[podpis Pawła Sameckiego]

[podpis nieczytelny]

Aneks 1: Porozumienie Ramowe (Aneksy A i B)

Aneks 2: Przepisy szczególne (Aneks C)

ANEKS A
WARUNKI OGÓLNE MEMORANDÓW FINANSOWYCH

Dla celów niniejszych Warunków Ogólnych termin „ODBIORCA” będzie oznaczał Rząd Polski.

TYTUŁ I- FINANSOWANIE PROJEKTÓW

ARTYKUŁ 1- ZOBOWIĄZANIA WSPÓLNOTY

Zobowiązanie Wspólnoty, zwane dalej „dotacją EWG”, wysokość której ustala memorandum finansowe, określa limity, w ramach których zostaną realizowane zobowiązania oraz dokonywane płatności na podstawie właściwie zatwierdzonych kontraktów i kosztorysów.

ODBIORCA pokryje wszelkie wydatki przekraczające i przewyższające dotację EWG.

ARTYKUŁ 2 - DOSTĘPNOŚĆ DOTACJI EWG

W przypadkach, w których realizacja PRZEDSIĘWZIĘCIA zależy od wkładu finansowego pochodzącego ze środków własnych ODBIORCY bądź z innych źródeł lub funduszy, dotacja EWG będzie dostępna w tych samych terminach, w których dostępne będą wkłady finansowe pochodzące ze środków własnych ODBIORCY i/ lub z innych źródeł lub funduszy, zgodnie z ustaleniami memorandum finansowego.

ARTYKUŁ 3 - WYDATKOWANIE

Finansowaniem w ramach niniejszego memorandum finansowego będą objęte jedynie kontrakty zawarte przed datą wygaśnięcia memorandum. Wydatkowanie środków dotyczących takich kontraktów może mieć miejsce maksymalnie przez okres 12 miesięcy po wygaśnięciu memorandum finansowego. Każde wyjątkowe przedłużenie tego terminu musi zostać zatwierdzone przez Komisję.

W ramach ustalonego limitu dotacji EWG ODBIORCA przedstawi Delegacji Komisji wnioski o finansowanie, w formie programu prac, zgodnie z harmonogramem ustalonym w memorandum finansowym. W celu wsparcia wniosku o przyznanie środków, na żądanie Komisji należy udostępnić dokumentację dotyczącą dokonywanych płatności związanych z PRZEDSIĘWZIĘCIEM.

Jednakże niektóre kontrakty objęte PRZEDSIĘWZIĘCIEM mogą uwzględniać bezpośrednie płatności dokonywane przez KOMISJĘ na rzecz kontrahentów. Każdy kontrakt będzie zawierać ustalenia dotyczące wysokości i terminu takiej płatności, a także dokumenty, które należy przedstawić.

W zakresie części programu realizowaną przez Odbiorcę, jednostka wdrażająca przedstawi Program Pracy, a nie później niż w ciągu 9 miesięcy poprzedzających wygaśnięcie memorandum finansowego, przedłoży do zatwierdzenia przez Komisję kontrakty, które mają zostać zawarte w celu wdrożenia programu. Program Pracy powinien zawierać propozycje wykorzystania sumy narosłych odsetek netto na rachunkach bankowych, otwartych dla celów wdrożenia programu, pod warunkiem rozdysponowania wcześniej całej dotacji WE.

Jeżeli chodzi o PRZEDSIĘWZIĘCIA realizowane na podstawie przygotowanych kosztorysów, pierwsza rata płatności, która, o ile Memorandum Finansowe stanowi inaczej, nie przekroczy 20% szacunkowej kwoty zatwierdzonej przez KOMISJĘ, może zostać dokonana na rzecz ODBIORCY w celu ułatwienia rozpoczęcia PRZEDSIĘWZIĘCIA. Pozostałe raty płatności mogą być zrealizowane na wniosek ODBIORCY, z zastrzeżeniem warunków ustalonych w artykule 2 powyżej.

TYTUŁ II - ZAMÓWIENIA

ARTYKUŁ 4 - POSTANOWIENIA OGÓLNE

Procedury, które należy stosować w celu zawarcia kontraktów o wykonanie prac, dostaw, czy kontraktów o współpracę techniczną, zostaną ustalone w memorandum finansowym zgodnie z poniżej przedstawionymi zasadami.

ARTYKUŁ 5 - WARUNKI UCZESTNICTWA

1. Z zastrzeżeniem warunków art. 6 KOMISJA i ODBIORCA podejmą środki niezbędne do zapewnienia równych warunków uczestnictwa w takich kontraktach, w szczególności poprzez publikację w odpowiednim czasie zaproszeń do udziału w przetargach. Wspólnota będzie zamieszczać ogłoszenia tego rodzaju przynajmniej w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, natomiast kraje beneficjanci w swoich właściwych dziennikach urzędowych.
2. Ogólne warunki kontraktów zostaną ustalone w zgodzie z przyjętymi wzorami międzynarodowymi, takimi jak ogólne przepisy i warunki kontraktów o dostawy, finansowane ze środków PHARE.

ARTYKUŁ 6 - DEROGACJA OD STANDARDOWYCH PROCEDUR

W sytuacjach naglących lub w okolicznościach uzasadnionych naturą, mniejszą wagą bądź szczególnym charakterem niektórych PRZEDSIĘWZIĘĆ (na przykład w przypadku dwuetapowych operacji finansowych, operacji wieloetapowych, szczególnych specyfikacji technicznych, itd.) i związanych z nimi kontraktów, ODBIORCA w porozumieniu z KOMISJĄ może wyjątkowo zezwolić na:

- zawarcie kontraktów po zaproszeniu do przetargu ograniczonego;
- zawarcie kontraktów w drodze bezpośredniej umowy;
- realizację kontraktów przez organy zajmujące się robotami publicznymi.

Derogacja tego rodzaju zostanie określona w memorandum finansowym.

ARTYKUŁ 7 - PRYZNAWANIE KONTRAKTÓW O DOSTAWY I WYKONANIE ROBÓT

KOMISJA oraz ODBIORCA zapewnią, że wybrana oferta w przypadku każdej operacji jest najkorzystniejsza pod względem ekonomicznym, szczególnie biorąc pod uwagę kwalifikacje i gwarancje zaproponowane przez oferentów, koszt i jakość usług, charakter i warunki wykonania robót lub dostaw, koszty ich eksploatacji oraz wartość techniczną.

Wyniki zaproszeń do udziału w przetargach zostaną możliwie jak najszybciej opublikowane w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

ARTYKUŁ 8 - KONTRAKTY DOTYCZĄCE WSPÓŁPRACY TECHNICZNEJ

1. Kontrakty dotyczące współpracy technicznej, które mogą mieć formę umów w sprawie analiz, nadzoru prac lub umów w sprawie pomocy technicznej, będą zawierane po bezpośrednich negocjacjach z konsultantem lub po zaproszeniu do udziału w przetargu, jeśli przemawiają za tym powody natury technicznej, ekonomicznej, lub finansowej.
2. Kontrakty zostaną sporządzone, wynegocjowane i zawarte albo przez ODBIORCĘ albo przez KOMISJĘ, zgodnie z postanowieniami memorandum finansowego.
3. Jeżeli kontrakty będą sporządzone, wynegocjowane i zawarte przez ODBIORCĘ, KOMISJA przedstawi krótką listę zawierającą jednego lub więcej kandydatów, wybranych na podstawie kryteriów gwarantujących ich kwalifikacje, doświadczenie oraz niezależność oraz biorąc pod uwagę ich dostępność dla danego projektu.
4. W przypadku zastosowania procedury bezpośrednich negocjacji, KOMISJA zaproponuje kilku kandydatów, ODBIORCA może wybrać spośród nich kandydata, z którym zamierza podpisać kontrakt.
5. W razie zastosowania procedury przetargowej, kontrakt zostanie przyznany kandydatowi, który przedstawił ofertę, uznaną przez ODBIORCĘ i KOMISJĘ za najkorzystniejszą pod względem ekonomicznym.

TYTUŁ III- UŁATWIENIA

ARTYKUŁ 9- PRZYWILEJE OGÓLNE

Personelowi, który uczestniczy w PRZEDSIĘWZIĘCIU finansowanym przez Wspólnotę oraz członkom ich najbliższych rodzin, mogą zostać przyznane korzyści, przywileje i zwolnienia, nie mniej korzystne, niż te zwykle przyznawane obywatelom innego kraju zatrudnionym w państwie ODBIORCY, zgodnie z istniejącymi dwustronnymi lub wielostronnymi umowami lub porozumieniami dotyczącymi programów pomocy gospodarczej oraz współpracy technicznej.

ARTYKUŁ 10 - UŁATWIENIA DOTYCZĄCE TWORZENIA PODMIOTÓW, OSIEDLANIA SIĘ, WJAZDU DO KRAJU ORAZ ZAMIESZKANIA

W przypadku kontraktów dotyczących wykonania robót, dostaw lub świadczenia usług, osoby fizyczne lub prawne kwalifikujące się do uczestnictwa w procedurach przetargowych, będą upoważnione do czasowego osiedlenia się i zamieszkania, w przypadkach uzasadnionych

znaczeniem danego kontraktu. Powyższe prawo zostanie przyznane jedynie po ogłoszeniu zaproszenia do udziału w przetargu i będzie przysługiwać pracownikom technicznym potrzebnym do przeprowadzenia prac przygotowawczych nad sporządzeniem przetargów; prawo to wygaśnie w terminie jednego miesiąca od daty wyznaczeniu kontrahenta.

ODBIORCA zezwoli pracownikom biorącym udział w realizacji kontraktów dotyczących wykonania robót, dostaw lub świadczenia usług finansowanych przez Wspólnotę oraz najbliższym członkom ich rodzin na wjazd na teren państwa ODBIORCY, osiedlenie się, pracę oraz na jego opuszczenie, uzasadnione charakterem kontraktu.

ARTYKUŁ 11 - PRZYWÓZ I WYWÓZ WYPOSAŻENIA

ODBIORCA udzieli wszelkich zezwoleń niezbędnych dla przywozu profesjonalnego wyposażenia wymaganego w celu realizacji PRZEDSIĘWZIĘCIA, z zastrzeżeniem istniejących przepisów prawnych, zasad i rozporządzeń w kraju ODBIORCY.

W dalszej kolejności ODBIORCA udzieli osobom fizycznym i prawnym, które realizowały kontrakty dotyczące robót, dostaw lub świadczenia usług, zezwoleń wymaganych do wywozu wzmiankowanego wyposażenia.

ARTYKUŁ 12 - IMPORT I KONTROLA DEWIZOWA

Dla celów związanych z realizacją PRZEDSIĘWZIĘCIA, ODBIORCA zobowiązuje się udzielić zezwoleń importowych oraz zezwoleń na nabycie środków dewizowych, a także stosować krajowe przepisy dotyczące kontroli dewizowej, traktując w nie dyskryminujący sposób państwa członkowskie Wspólnoty, Albanie, Bułgarię, Republikę Czeską, Estonię, Węgry, Łotwę, Litwę, Polskę, Rumunię, Słowację, Słowenię, oraz byłą jugosłowiańską Republikę Macedonii.

ODBIORCA udzieli zezwoleń niezbędnych do transferu środków otrzymanych w związku z PRZEDSIĘWZIĘCIEM, zgodnie z obowiązującymi jego kraju przepisami dotyczącymi kontroli dewizowej.

ARTYKUŁ 13 - OPODATKOWANIE I OPŁATY CELNE

1. Podatki, cła oraz cła przywozowe nie będą finansowane ze środków pochodzących z Dotacji EWG.
2. Towary importowane zgodnie z kontraktami o dostawy, zawartymi przez władze kraju ODBIORCY oraz finansowanymi ze środków dotacji EWG będą przy wwozie do kraju ODBIORCY zwolnione z opłat celnych, ceł przywozowych, podatków, oraz obciążeń fiskalnych mających równoważne skutki.

- ODBIORCA zapewni, że wspomniane towary importowane zostaną wydane z miejsca przekroczenia granicy kontrahentowi, zgodnie z postanowieniami kontraktu, w celu natychmiastowego wykorzystania, czego wymaga normalna realizacja kontraktu, bez względu na jakiegokolwiek opóźnienia lub spory dotyczące uiszczenia powyższych ceł, podatków lub opłat.

3. Kontrakty o dostawy lub świadczenie usług przez spółki polskie lub zagraniczne finansowane ze środków dotacji WE, nie będą podlegać w państwie ODBIORCY opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, opłatom skarbowym lub rejestracyjnym ani innym opłatom fiskalnym, mającym równoważne skutki, bez względu na to, czy takie opłaty istnieją, czy mają zostać wprowadzone.
4. Osoby fizyczne i prawne, w tym pracownicy będący obywatelami państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej, realizujący kontrakty w zakresie współpracy technicznej, finansowane ze środków Dotacji EWG, będą zwolnione z podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatku dochodowego od osób fizycznych w kraju ODBIORCY.
5. Rzeczy osobiste i artykuły gospodarstwa domowego przywiezione dla użytku osobistego przez osoby fizyczne (i najbliższych członków ich rodzin), inne niż osoby zatrudnione na miejscu, zaangażowane w realizację zadań ustalonych w kontraktach w zakresie współpracy technicznej, będą zwolnione z opłat celnych, ceł przywozowych, podatków, oraz obciążeń fiskalnych mających równoważne skutki, a wymieniony osobisty majątek ruchomy i artykuły gospodarstwa domowego będą ponownie wywiezione lub zostaną rozdysponowane na miejscu zgodnie z obowiązującymi przepisami w państwie ODBIORCY po zakończeniu kontraktu.
6. Zgodnie z art. 11 osoby fizyczne i prawne wwożące profesjonalne wyposażenie, będą własny wniosek mogły być objęte przepisami dotyczącym przywozu czasowego, jeśli chodzi o wzmiankowane wyposażenie, zgodnie z krajowymi przepisami prawnymi ODBIORCY.

TYTUŁ IV - REALIZACJA KONTRAKTÓW

ARTYKUŁ 14 - POCHODZENIE DOSTAW

ODBIORCA zgadza się, że materiały i dostawy niezbędne dla realizowania kontraktów muszą pochodzić ze Wspólnoty, Albanii, Bułgarii, Republiki Czeskiej, Estonii, Węgier, Łotwy, Litwy, Polski, Rumunii, Słowacji, Słowenii, oraz byłej jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, chyba, że Komisja zezwala inaczej.

ARTYKUŁ 15 - PROCEDURY DOTYCZĄCE PŁATNOŚCI

1. Dla kontraktów finansowanych ze środków dotacji EWG, zostaną przygotowane przetargi i dokonane płatności w europejskich jednostkach walutowych (ECU) lub zgodnie z przepisami prawa dewizowego kraju ODBIORCY w walucie kraju ODBIORCY, lub w walucie państwa, w którym oferent posiada swoją zarejestrowaną siedzibę lub też w walucie państwa, w którym został wyprodukowany przedmiot dostawy.
2. Jeżeli przetarg został sporządzony w ECU, płatności z nim związane zostaną dokonane odpowiednio w walucie wymienionej w kontrakcie, w kwocie stanowiącej równoważność ECU, w dniu poprzedzającym dokonanie płatności.

3. ODBIORCA oraz KOMISJA podejmą wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić jak najszybsze dokonanie płatności.

TYTUŁ V - WSPÓLPRACA POMIĘDZY KOMISJĄ A ODBIORCĄ

ARTYKUŁ 16 - INSPEKCJE I AUDYT

1. KOMISJA będzie mieć prawo wysyłania swoich agentów lub odpowiednio upoważnionych przedstawicieli w celu przeprowadzenia wszelkich koniecznych technicznych lub finansowych misji oraz przeprowadzenia audytu w przypadkach uznanych za konieczne dla zapewnienia realizacji PRZEDSIĘWZIĘCIA. KOMISJA przekaże władzom państwa ODBIORCY uprzednie zawiadomienie o takich misjach.

ODBIORCA zapewni wszelkie informacje oraz dokumenty, o które zwróci się KOMISJA oraz podejmie wszystkie odpowiednie środki w celu ułatwienia pracy osobom mającym za zadanie przeprowadzenie audytu lub inspekcji.

2. ODBIORCA:

- (a) będzie prowadzić odpowiednią dokumentację i przechowywać rachunki w celu zidentyfikowania robót, dostaw i usług sfinansowanych na podstawie memorandum finansowego, w zgodzie z właściwymi procedurami rachunkowymi;
- (b) zapewni, że wyżej wymienieni agenci lub przedstawiciele KOMISJI będą mieć prawo do inspekcji wszelkiej istotnej dokumentacji oraz rachunków dotyczących pozycji sfinansowanych na podstawie Memorandum Finansowego oraz zapewni wsparcie Trybunałowi Obrachunkowemu Wspólnot Europejskich w przeprowadzeniu audytu, związanego z wykorzystaniem środków dotacji EWG.

Ponadto, Komisja może przeprowadzić ocenę ex-post oraz końcowy audyt programu. Ocena ex-post obejmie analizę realizacji celów/ zadań programów, oraz ich wpływu na rozwój i restrukturyzację danego sektora.

Końcowy audyt obejmie przegląd lokalnych danych finansowych programu, zapewniając niezależną opinię na temat wiarygodności i spójności realizowanych kontraktów i wydatków oraz ich zgodności z postanowieniami memorandum finansowego. Audyt ustanowi bilans nieruchomości i/ lub nie wydatkowanych środków, które zostaną zwrócone KOMISJI.

ARTYKUŁ 17 - DALSZE DZIAŁANIA W RAMACH PROGRAMU

W następstwie realizacji PRZEDSIĘWZIĘCIA, KOMISJA może zwrócić się o wyjaśnienie, a w razie potrzeby może uzgodnić z ODBIORCĄ nową orientację dla PRZEDSIĘWZIĘCIA, uznaną za lepiej dostosowaną do założonych celów.

ODBIORCA przygotowuje sprawozdania dla KOMISJI zgodnie z harmonogramem terminów ustalonym w memorandum finansowym, w trakcie okresu realizacji PRZEDSIĘWZIĘCIA oraz po jego zakończeniu.

Komisja, biorąc pod uwagę sprawozdania, a w razie potrzeby wyniki oceny ex- post, przystąpi do oficjalnego zakończenia programu i poinformuje kraj ODBIORCY o dacie jego oficjalnego zakończenia.

TYTUŁ VI - POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE

ARTYKUŁ 18 - KONSULTACJE - SPORY

1. Wszelkie wątpliwości związane z wykonywaniem i interpretacją memorandum finansowego lub niniejszych Warunków ogólnych będą przedmiotem konsultacji pomiędzy ODBIORCĄ a KOMISJĄ, prowadzących w razie potrzeby do zmiany memorandum finansowego.
2. W razie niewypełnienia zobowiązań ustalonych w memorandum finansowym oraz niniejszych Warunkach ogólnych, wobec których we właściwym czasie nie zastosowano środków zaradczych, KOMISJA może zawiesić finansowanie PRZEDSIĘWZIĘCIA po konsultacjach z ODBIORCĄ.
3. ODBIORCA może wypowiedzieć w całości lub w części realizację PRZEDSIĘWZIĘCIA. Umawiające się Strony ustalą szczegóły takiego wypowiedzenia w drodze wymiany listów.

ARTYKUŁ 19 - ZAWIADOMIENIA - ADRESY

Wszelkie zawiadomienia oraz porozumienia pomiędzy stronami muszą podlegać pisemnemu zawiadamianiu z podaniem dokładnie numeru i tytułu PRZEDSIĘWZIĘCIA. Wspomniane zawiadomienia lub porozumienia będą miały formę listów przesyłanych stronie upoważnionej do ich odbioru oraz będą wysyłane na adresy, o których strona wcześniej poinformowała. W razie pilnej potrzeby będzie dopuszczalna komunikacja za pośrednictwem telegrafu i teleksu, uważana za ważną pod warunkiem, że zostanie niezwłocznie potwierdzona listownie. Adresy zostały wymienione w memorandum finansowym.

ANEKS B - ARBITRAŻ

Wszelkie spory pomiędzy Umawiającymi się Stronami, wynikające z Porozumienia Ramowego lub memorandum finansowego, nie rozstrzygnięte w drodze procedur przewidzianych w art. 18 Warunków ogólnych, związanych z memorandum finansowym, zostaną przedkładane do rozstrzygnięcia przez Trybunał Arbitrażowy zgodnie z poniższymi postanowieniami.

Stronami postępowania arbitrażowego będą ODBIORCA i KOMISJA.

Trybunał Arbitrażowy będzie składał się z trzech arbitrów wyznaczonych w następujący sposób:

- jeden arbiter zostanie wyznaczony przez ODBIORCĘ,
- drugi arbiter zostanie wyznaczony przez KOMISJĘ,
- trzeci arbiter (zwany dalej czasami „ROZJEMCĄ”) zostanie wyznaczony w drodze porozumienia stron, a w razie braku takiego porozumienia zostanie wyznaczony przez Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

Jeżeli któraś ze stron nie wybierze arbitra, zostanie on wyznaczony przez ROZJEMCĘ.

W przypadku, gdy którykolwiek z arbitrów wyznaczonych zgodnie z niniejszym postanowieniem zrezygnuje albo nie będzie mógł wypełnić swojego zadania lub w razie śmierci arbitra, inny arbiter zostanie wyznaczony w taki sam sposób jak arbiter, którego zastępuje; następca będzie posiadać wszystkie uprawnienia i obowiązki swojego poprzednika.

ANEKS C

PRZEPISY SZCZEGÓLNE

1. CELE ORAZ OPIS PROGRAMU

Cel 1: Wymiar Sprawiedliwości i Sprawy Wewnętrzne (PL9804)

Rozwój bardziej skutecznych systemów zarządzania granicą oraz systemów kontroli, szczególnie wzdłuż wschodniej granicy Polski oraz wzmocnienie instytucjonalne oraz administracyjne niezbędne dla rozwiązywania problemów związanych z Wymiarem Sprawiedliwości i Sprawami Wewnętrznymi, stanowią krótkoterminowy priorytet Partnerstwa dla Członkostwa. Jak podkreślono w Opinii Komisji Europejskiej o wniosku Polski o członkostwo, Polska z powodu swojego usytuowania geograficznego stoi wobec znaczących wyzwań w dziedzinie Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, które zostały już podjęte. Jednak Polska będzie musiała dokonać znacznego wysiłku w nadchodzących latach aby dostosować swoje przepisy do *acquis* (obecnego i przyszłego), w szczególności w dziedzinie narkotyków, zarządzania granicą, emigracji czy przestępczości ponadnarodowej. Następujące dwa projekty mają na celu przyczynienie się do tych realizacji tych zadań.

Projekt PL9804.01: Polepszenie skuteczności systemu sądowniczego oraz Urzędu Prokuratora Generalnego.

Ogólnym celem tego projektu jest poprawienie skuteczności systemu sądowniczego oraz urzędu prokuratora generalnego w Polsce. Szczególnymi bezpośrednimi celami są: polepszenie dostępu do wymiaru sprawiedliwości, przyspieszenie postępowań sądowych, poprawa międzynarodowej współpracy prawnej, zapoznanie sędziów z prawem europejskim, polepszenie skuteczności urzędu prokuratora w walce z przestępczością zorganizowaną.

Projekt ten może być projektem twinningowym. Pomoc techniczna, szkolenie i sprzęt zostaną sfinansowane aby: (a) wzmocnić strukturę organizacyjną oraz kadrową Ministerstwa Sprawiedliwości oraz związanych z nim służb; (b) pomóc w stworzeniu nowego szczebla sądów powszechnych w Polsce jako środka do rozwiązania problemu zaległości w rozpatrywaniu spraw sądowych w kraju; (c) poprawić skuteczność pobierania opłat sądowych oraz grzywien, szczególnie w sprawach kryminalnych; (d) dalej szkolić sędziów i prokuratorów w zakresie międzynarodowej współpracy prawnej, włączywszy szkolenia językowe; (e) zapewnić dostęp do elektronicznych i dokumentacyjnych baz danych; (f) przeprowadzić dalsze szkolenie dla około 3.500 osób w zakresie podstawowych kwestii dotyczących instytucji europejskich i prawa europejskiego, a zwłaszcza w takich dziedzinach jak prawo cywilne, prawo pracy, prawo handlowe oraz karne; (g) zwiększyć skuteczność prokuratorów odpowiedzialnych za zwalczanie przestępczości zorganizowanej poprzez ustanowienie systemu informacyjnego w zakresie skomplikowanych dochodzeń.

Uwarunkowania:

- Przygotowanie ram prawnych dla wydziałów grodzkich przed rozpoczęciem projektu.
- Ustalenie planu szkoleń w zakresie prawa europejskiego i międzynarodowej współpracy prawnej w momencie rozpoczęcia projektu.

- Wykonanie planu w zakresie usług informatycznych dla sektora wymiaru sprawiedliwości przed zamówieniem sprzętu.
- Ustalenie zasad koordynacji z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Policją.
- Przegląd działań związanych z realizacją niniejszego projektu, odpowiednio przez grupy robocze ekspertów z państw członkowskich (MS).
- Przygotowanie planu rozwoju instytucjonalnego dla Ministerstwa Sprawiedliwości oraz systemu sądowego w ciągu sześciu miesięcy po rozpoczęciu projektu.
- Zapewnienie środków finansowych wskazanych w niniejszym projekcie jako wkład Polski.

Projekt PL 9804.02 Infrastruktura wschodniej granicy Polski i zarządzanie granicą wschodnią.

Ogólnym średnioterminowym celem jest dostosowanie sytuacji wschodniej granicy Polski do standardów układu z Schengen, to znaczy uszczelnienie zielonej granicy przy użyciu „miękkich środków bezpieczeństwa” przed wszelkimi przypadkami „bezprawnego” przekraczania granicy oraz sprawowanie kontroli oficjalnych przejść granicznych zgodnie z zasadami Schengen. Szczegółowymi bezpośrednimi celami są: wzmocnienie zdolności polskiej Straży Granicznej oraz Policji do sprawowania nadzoru oraz podejmowanie współpracy z podobnymi służbami państw członkowskich.

Niektóre elementy mogą zostać wprowadzone w życie jako projekt twinningowy. Generalnie, projekt będzie się składał z następujących komponentów:

(a) komunikacja i technologia informacyjna: zamówienie systemów przesyłania danych, wyposażenie w celu usprawnienia łączności pomiędzy siłami bezpieczeństwa nad wschodnią granicą.

(b) nadzór: zamówienie urządzeń do prowadzenia nadzoru lotniczego w celu polepszenia stopnia wykrywalności nielegalnej działalności wzdłuż wschodniej granicy.

(c) mobilność: zamówienie pojazdów i innego sprzętu ułatwiającego poruszanie się w celu zwiększenia możliwości przemieszczania się polskiej Straży Granicznej wzdłuż wschodniej granicy.

(d) wsparcie taktyczne: zamówienie osobistego sprzętu dla polskiej Straży Granicznej.

(e) kształcenie i szkolenia:

- szkolenie językowe dla 500 osób pracujących dla Straży Granicznej oraz Służb Imigracyjnych.
- szkolenie techniczne (umiejętności komunikowania, systemy prawne UE, procedury imigracyjne, postępowanie w sytuacjach kryzysowych, analiza spraw karnych, itd.) dla bezpośrednio zainteresowanych grup funkcjonariuszy straży granicznej, policji czy służb imigracyjnych.

Uwarunkowania: Polska Straż Graniczna oraz Policja zapewnią, każde we własnym zakresie:

- pełną podstawową infrastrukturę oraz utrzymanie sprzętu,
- zakończenie harmonogramu budowy stanowisk granicznych (jedno co 20 km),
- zgodę na prowadzenie wspólnego (MS/ PL) instytucjonalnego audytu (do października 1998 r.) oraz późniejszego wdrożenia planu rozwoju instytucjonalnego (do grudnia 1998 r.),
- koordynację z innymi polskimi służbami ministerialnymi,
- miejsce oraz personel dla potrzeb organizowanych szkoleń,
- odpowiednie warunki pracy dla oddelegowanych ekspertów,
- zapewnienie perspektyw dalszej kariery dla zatrudnianych osób.

Cel 2: Rolnictwo (PL 9805)

Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego i administracyjnego, związanego z kontrolami weterynaryjnymi (w szczególności jeśli chodzi o pomieszczenia i urządzenia na granicach zewnętrznych kraju) jest istotnym krótkoterminowym priorytetem Partnerstwa dla Członkostwa. Dodatkowo, rozwój potencjału związanego z wdrażaniem i egzekwowaniem wymogów Wspólnej Polityki Rolnej (CAP), a zwłaszcza podstawowych mechanizmów zarządzania oraz struktur administracyjnych, niezbędnych do wprowadzenia w życie środków strukturalnych i stymulujących rozwój terenów wiejskich są istotnymi priorytetami średnioterminowymi Partnerstwa dla Członkostwa.

Jak zauważono w Opinii Komisji, biorąc pod uwagę liczbę drobnych rolników, Polska będzie musiała ustanowić i wprowadzić w życie względnie skomplikowane systemy kontroli i zarządzania, włączając system identyfikacji i rejestracji bydła. Oczywiście jest, że nadal trzeba będzie rozwijać potencjał administracyjny Polski w tej dziedzinie jeśli podobne środki mają zostać przyjęte w Polsce.

Nowa ustawa w sprawie weterynarii ustanowiła podstawy prawne funkcjonowania zarówno prywatnych jak i publicznych służb weterynaryjnych. Jednakże ułatwienia te są wciąż niewystarczające dla wspólnotowej kontroli weterynaryjnej. Istnieje potrzeba, by polskie władze zapewniły lepszy status problemowi zdrowia zwierząt, biorąc pod uwagę niektóre wymogi UE w tym zakresie. System gospodarstw rolnych i identyfikacji zwierząt będzie musiał zostać zmodyfikowany. Należy rozwinąć system i odpowiednie struktury właściwej kontroli urzędowej oraz procedury wydawania zaświadczeń, a także zapewnić sektorowi weterynarii niezbędne środki i personel, dążąc do osiągnięcia celu, którym jest wyszkoleny sektor weterynaryjny. Do jego osiągnięcia przyczynią się następujące trzy projekty:

Projekt PL9805.01: Rozwój instytucjonalny Ministerstwa Rolnictwa w celu wprowadzenia w życie Zintegrowanego Systemu Administracji i Kontroli.

Celem niniejszego projektu jest podjęcie działań przygotowawczych koniecznych dla wprowadzenia w życie niezbędnych struktur administracyjnych w rolnictwie, w oparciu o „Zintegrowany System Administracji i Kontroli” (IACS), którego funkcjonowanie było między innymi wynikiem obowiązku wprowadzenia w życie rozporządzeń Rady (WE) nr 3508/92 oraz nr 3887/92, zgodnie z którymi każde państwo jest zobligowane do stworzenia swojego własnego systemu. Celem bezpośrednim jest wprowadzenie pojęcia wielofunkcyjnego rejestru gospodarstw rolnych. W Polsce nie istnieje system bezpośredniego wsparcia dla gospodarstw rolnych ani system podatku katastralnego, opartego na rejestrze gospodarstw rolnych, niezbędnym dla jego obliczenia. W konsekwencji tego stanu rzeczy dotychczas nie wypracowano żadnego systemu rejestru gospodarstw, który mógłby zostać wykorzystany przez IACS.

Projekt ten mógłby być projektem twinningowym. Finansowanie pomocy technicznej oraz sprzętu zostanie zapewnione na realizację takich zadań, jak: (a) długoterminowe oddelegowanie (pomoc techniczna, szkolenia, seminaria, wizyty studyjne) w związku z wprowadzeniem koncepcji wielofunkcyjnego rejestru gospodarstw rolnych zgodnie z wymaganiami UE, poprzedzające (b) pilotażowe wprowadzenie w życie systemu rejestru gospodarstw (włączając oprogramowanie i sprzęt) w wybranym pilotażowym regionie lub regionach.

Uwarunkowania: Ministerstwo Rolnictwa zapewni:

- stworzenie i funkcjonowanie grup roboczych (8-10 urzędników) jako partnerów ze strony polskiej dla ekspertów współpracujących na zasadzie krótko i długoterminowej,
- przygotowanie wewnętrznych dokumentów zleconych przez grupę roboczą,
- przygotowanie niezbędnych informacji, zapewnienie dostępu do danych oraz współpracę z pracownikami Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (MRGŻ) i innymi zainteresowanymi instytucjami,
- zapewnienie personelu w regionie pilotażowym, odpowiedzialnego za prowadzenie rejestru gospodarstw,
- zapewnienie współfinansowania zgodnie z przedstawionymi propozycjami,
- koordynacja pomiędzy zaangażowanymi instytucjami,
- wsparcie prawne oraz zapewnienie właściwych ram prawnych dla etapu wprowadzania w życie systemów obejmujących całe terytorium kraju

Projekt PL9805.02: Reforma i wzmocnienie administracji weterynaryjnej

Celem ogólnym niniejszego projektu jest przystosowanie administracji weterynaryjnej do wymagań UE jako warunku wstępnego, który pozwoliłby na inspekcję sanitarną żywego inwentarza oraz produktów pochodzenia zwierzęcego, a także kontrolę handlu tymi produktami, zarówno wewnątrz wspólnoty, jak i z krajami trzecimi. Bezpośrednim celem jest (a) przyczynienie się do poszerzenia wiedzy lekarzy weterynarii na temat legislacji w

d dziedzinie weterynarii oraz systematyczne szkolenia dotyczące aktualizowanych przepisów prawnych, a także (b) skuteczna współpraca pomiędzy Państwową Inspekcją Weterynaryjną a władzami weterynaryjnymi państw członkowskich w szczególności w związku z kontrolą granic, eliminowaniem chorób, oraz kontrolą handlu.

Projekt ten mógłby być projektem twinningowym. Finansowanie będzie zapewnione na następujące cele: (a) opracowanie wskazówek dla wszystkich modułów szkoleń oraz dokumentacji dla np. planów na wypadek nieprzewidzianych okoliczności, zaświadczeń o zdrowiu zwierząt, zaświadczeń o zdrowiu publicznym w pełni zharmonizowanych z prawodawstwem UE, tłumaczenie najnowszego *acquis* UE, zakończenie procesu harmonizacji polskiego prawa w dziedzinie weterynarii; (b) szkolenie 3000 urzędników zajmujących się weterynarią w ramach 18 do 20 modułów szkoleniowych, szkolenie weterynarzy w 300 nowo założonych punktach weterynaryjnych; (c) organizowanie wizyt studyjnych w państwach członkowskich oraz zajęć praktycznych w ramach wyżej wymienionych modułów; (d) zapewnienie oprogramowania, sprzętu, urządzeń komunikacyjnych oraz audiowizualnych dla 300 regionalnych punktów weterynaryjnych; podnoszenie standardu weterynaryjnych ośrodków szkoleniowych.

Uwarunkowania: Ministerstwo Rolnictwa zapewni:

- wykwalifikowanych pracowników Ministerstwa i punktów weterynaryjnych jako partnerów ze strony polskiej dla ekspertów współpracujących na zasadzie krótko i długoterminowej,
- pełną harmonizację polskiego prawa w dziedzinie weterynarii z prawem europejskim do końca 1999 r.
- odpowiedni personel dla 300 regionalnych punktów weterynaryjnych,
- objaśnienie struktury administracji weterynaryjnej w następstwie rządowego programu reformy terytorialnej,
- współfinansowanie, zgodnie z przedstawionymi propozycjami,
- koordynację pomiędzy zaangażowanymi instytucjami.

Projekt PL9805.03: Wprowadzenie w życie systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt

Ogólnym celem niniejszego projektu jest poprawa kontroli przemieszczania się zwierząt i kontrola ich zdrowia. Celem bezpośrednim jest pilotażowe wprowadzenie w życie systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Projekt ten mógłby być projektem twinningowym. Finansowanie zostanie zapewnione na następujące cele: (a) szkolenie miejscowych służb administracyjnych i weterynaryjnych, hodowców i rolników a także opracowanie wskazówek i instrukcji, kart identyfikacji zwierząt, formularzy rejestracyjnych gospodarstw rolnych, itd., oraz (b) zakup płaskich kolczyków usznych dla 1 miliona sztuk bydła w wybranym regionie lub regionach, wydrukowanie kart identyfikacyjnych i formularzy rejestracyjnych oraz ustanowienie

miejscowych baz danych, zakup sprzętu i oprogramowania oraz innego potrzebnego wyposażenia.

Uwarunkowania: Ministerstwo Rolnictwa zapewni:

- wykwalifikowanych pracowników resortu, punktów weterynaryjnych oraz administracji lokalnej jako partnerów ze strony polskiej dla ekspertów współpracujących na zasadzie krótko i długoterminowej,
- właściwy personel dla ośrodków, w których będzie przeprowadzana identyfikacja i rejestracja zwierząt, a także finansowanie kosztów operacyjnych,
- współfinansowanie zgodnie z przedstawionymi propozycjami,
- funkcjonowanie odpowiednich ram prawnych w momencie wprowadzania projektu pilotażowego w życie.

Cel 3: Ochrona Środowiska (PL9806)

Ważnymi krótkoterminowymi priorytetami, wyznaczonymi dla Polski przez Partnerstwo dla Członkostwa są: wzmocnienie instytucjonalnego i administracyjnego potencjału związanego z ochroną środowiska, kontynuacja transponowania ramowego prawodawstwa w tej dziedzinie, ustanowienie szczegółowych programów dotyczących zbliżania polskich przepisów do standardów europejskich oraz wytycznych w sprawie określonych strategii wdrażania, a także zaplanowanie i rozpoczęcie wprowadzania w życie tych strategii. W Opinii Komisji podkreślono, że skuteczne podporządkowanie się szeregowi przepisów prawnych będzie wymagało utrzymania nieprzerwanie wysokiego poziomu inwestycji oraz podjęcia wysiłku administracyjnego (np. w celu rozwiązania takich problemów, jak: oczyszczanie ścieków miejskich, zapewnienie wody pitnej, zagospodarowanie odpadów, itd.), co będzie wymagało zwiększenia zakresu inwestycji prywatnych i publicznych. Do osiągnięcia tych celów przyczynią się następujące cztery projekty:

Projekt PL9806.01: Wzmocnienie potencjału Ministerstwa Ochrony Środowiska dla celów wprowadzenia w życie strategii i przepisów prawnych w dziedzinie ochrony środowiska

Celem ogólnym projektu jest pomoc w przyspieszeniu procesu harmonizacji polskiego prawa z *acquis* w dziedzinie ochrony środowiska. Celami bezpośrednimi są: wzmocnienie potencjału Ministerstwa Ochrony Środowiska w tym zakresie oraz wsparcie w określeniu wiodących strategii i programów wdrażania i inwestowania. Projekt ten mógłby być projektem twinningowym. Projekt pokryje wydatki związane z: (a) zapewnieniem pomocy technicznej oraz szkoleń dotyczących określenia skutecznej struktury organizacyjnej oraz zakresu prac dla odpowiednich jednostek ministerstwa; (b) przygotowaniem działań i planów inwestycyjnych związanych z egzekwowaniem *acquis* UE w zakresie jakości wody i powietrza; (c) przygotowanie modelowego planu zagospodarowania odpadów w celu pomocy we wdrażaniu *acquis* UE w zakresie usuwania odpadów; (d) określenie potrzeb informacyjnych oraz potrzeb związanych z przepływem informacji oraz stworzenie skutecznych systemów gromadzenia i przesyłania danych, włączając system zarządzania informacjami/ rachunkowością/ kadrami dla potrzeb ministerstwa.

Uwarunkowania: Ministerstwo Ochrony Środowiska zapewni:

- wykwalifikowanych pracowników Ministerstwa i innych właściwych służb, włączając Narodowy Fundusz na rzecz Ochrony Środowiska (NFOŚ) oraz administrację lokalną jako

partnerów ze strony polskiej dla ekspertów współpracujących na zasadzie krótko i długoterminowej,

- dostęp do istotnych danych, akt, sprawozdań oraz istniejących opracowań a także odpowiednie pomieszczenia biurowe i warunki pracy dla ekspertów,
- przygotowanie planów w zakresie technologii informacyjnej/ rozwoju instytucjonalnego dla ministerstwa w ciągu sześciu miesięcy od rozpoczęcia projektu,
- współfinansowanie zgodnie z przedstawionymi propozycjami.

Projekt PL9806.02: Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków we Wrocławiu

Jest to projekt inwestycyjny. Elementem polskiej polityki w dziedzinie ochrony środowiska jest stworzenie infrastruktury niezbędnej dla rozwiązania problemów środowiska naturalnego. W ramach niniejszego projektu sfinansowany zostanie drugi etap rozbudowy istniejącej Oczyszczalni Ścieków we Wrocławiu, a w szczególności wybudowanie bezpośredniej pompowni Nowego Portu oraz urządzeń pomocniczych (prace budowlane, dostawy i instalacja sprzętu). Celem projektu jest funkcjonowanie Oczyszczalni Ścieków we Wrocławiu w pełnym zakresie, zredukowanie w ten sposób zrzutu ścieków do Odry i zmniejszenie zanieczyszczenia Morza Bałtyckiego.

Uwarunkowania:

- współfinansowanie przez Rząd oraz z innych źródeł, na podstawie przedstawionych propozycji oraz ukończenie projektu zgodnie z harmonogramem (do końca 2000r.),
- utrzymanie i polityka cenowa w stosunku do miejscowej ludności, zapewniająca trwałość i odnowienie potencjału projektu w perspektywie średnioterminowej,
- dalszy rozwój strategii wdrażania i zbliżania przepisów prawnych Polski i UE w sektorze wodnym,
- dalszy rozwój potencjału związanego z zarządzaniem projektami i przygotowaniem projektów w ramach ministerstwa i NFOŚ.

Projekt PL9806.03: Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków w Gdańsku

Niniejszy projekt inwestycyjny sfinansuje zakup rur wykorzystywanych w rurociągu łączącym systemu usuwania odpadów oraz w kolektorze głównym, przyczyniając się w ten sposób, wraz z Rządem i innymi organami finansującymi (włączając program CBC [Program Współpracy Przygranicznej]), do zakończenia drugiego etapu rozbudowy Oczyszczalni Ścieków w Gdańsku, która będzie mogła skuteczniej zredukować zanieczyszczenie Zatoki Gdańskiej.

Uwarunkowania:

- współfinansowanie przez Rząd oraz z innych źródeł, na podstawie przedstawionych propozycji, a także zakończenie projektu zgodnie z harmonogramem (do końca 1999 r.),
- utrzymanie i polityka cenowa w stosunku do miejscowej ludności, zapewniająca trwałość i odnowienie potencjału projektu w perspektywie średnioterminowej,

- dalszy rozwój strategii wdrażania i zbliżania przepisów prawnych Polski i UE w sektorze wodnym,
- dalszy rozwój potencjału związanego z zarządzaniem projektami i przygotowaniem projektów w ramach ministerstwa i NFOŚ.

Projekt PL9806.04: Oczyszczalnia Ścieków „Fordon” w Bydgoszczy

Niniejszy projekt inwestycyjny sfinansuje zakup urządzeń (pomp, zbiorników, itd.) oraz szkolenia dla ich operatorów, w części dotyczącej problemów mechanicznych i biologicznych oraz urządzeń związanych z sedymentacją i gazami Oczyszczalni Ścieków „Fordon” w Bydgoszczy, w ten sposób redukując zrzut ścieków do Wisły i poprawiając jakość wody w Wiśle.

Uwarunkowania:

- współfinansowanie przez Rząd oraz z innych źródeł, na podstawie przedstawionych propozycji a także zakończenie projektu zgodnie z harmonogramem (do końca 1999r.),
- utrzymanie i polityka cenowa w stosunku do miejscowej ludności, zapewniająca trwałość i odnowienie potencjału projektu w perspektywie średnioterminowej,
- dalszy rozwój strategii wdrażania i zbliżania przepisów prawnych Polski i UE w sektorze wodnym,
- dalszy rozwój potencjału związanego z zarządzaniem projektami i przygotowaniem projektów w ramach ministerstwa i NFOŚ.

Cel 4: Transport (PL9807)

Zapewnienie niezbędnych inwestycji w dziedzinie infrastruktury transportowej, a zwłaszcza przedłużenie sieci transeuropejskich stanowi priorytet Partnerstwa dla Członkostwa w perspektywie średnioterminowej. W Opinii Komisji podkreślono, że Polska jest istotnym krajem tranzytowym pomiędzy Europą Zachodnią a Wspólnotą Niepodległych Państw (WNP), a także pomiędzy Europą północną i południową, a na jej terytorium krzyżują się cztery transeuropejskie korytarze. W najbliższych latach Polska będzie musiała dokonać istotnych inwestycji, aby wesprzeć proces tworzenia fundamentów pod przyszłe transeuropejskie sieci transportowe, które zostaną przedłużone do krajów kandydujących do członkostwa. Następujące projekty mają pomóc w realizacji tych celów:

Projekt PL9807.01: Południowa Obwodnica Autostrady A4 w Krakowie

Autostrada A4 jest ważniejszą osią drogową łączącą Niemcy z przemysłowym i górniczym ośrodkiem na południu Polski, która zostanie przedłużona w przyszłości aż do granicy z Ukrainą. A4 jest częścią europejskiego połączenia komunikacyjnego E40 oraz Korytarza Kreta III. Środki projektu pokryją budowę rozjazdu Wielicka na krakowskiej południowo - wschodniej drodze objazdowej, wraz z nadzorem, na odcinku 8,2 km Autostrady A4. Wkład Phare nie przekroczy 25% całego kosztu realizacji projektu, którego współfinansowanie zapewnił Europejski Bank Inwestycyjny.

Uwarunkowania:

- współfinansowanie przez Rząd oraz z innych źródeł, na podstawie przedstawionych propozycji,
- zakończenie projektu zgodnie z harmonogramem (do końca 2001 r.) przyjmując, że realizacja projektu rozpocznie się w maju 1999 r.,
- utrzymanie zapewnione przez Rząd polski,
- zapewnienie przez Rząd polski czasowego bezcłowego importu sprzętu w razie wygrania przetargów przez zagranicznych wykonawców.

Cel 5: Spójność i Polityka Regionalna (PL9808)

Zakończenie takich zadań, jak opracowanie podstaw prawnych, rozwój struktur administracyjnych i procedur budżetowych, a także instrumentów finansowych oraz mechanizmów kontroli i monitoringu stanowi priorytet Partnerstwa dla Członkostwa w perspektywie średnioterminowej; bez realizacji tych zadań Polska nie będzie w stanie uczestniczyć w programach strukturalnych UE po uzyskaniu członkostwa. Wymienione poniżej trzy projekty tworzą część specjalnego programu przygotowawczego, który przygotuje Polskę do systemu Funduszy Strukturalnych.

Projekt PL9808.01: Podnoszenie potencjału Polski w procesie przygotowań strategii rozwoju

Ogólnym celem tego projektu jest przygotowanie Polski do wprowadzenia w życie przyszłych Funduszy Strukturalnych. Celami bezpośrednimi są: opracowanie krajowego planu/ strategii oraz przygotowanie do wdrożenia projektów/ programów w ramach ISPA oraz SAPARD. Niniejszy projekt, którego część mogłaby zostać wdrożona jako projekt twinningowy, zapewni finansowanie dostępu do specjalistycznej wiedzy technicznej, seminariów, szkoleń, oraz wymiany najlepszych doświadczeń. Rezultatem projektu będzie podniesienie potencjału Polski i opracowanie krajowej zintegrowanej strategii, zwłaszcza biorąc pod uwagę takie kwestie jak: zatrudnienie i kadry, transport, ochrona środowiska, rybołówstwo, rolnictwo, oraz rozwój terenów wiejskich, z uwzględnieniem zróżnicowania regionalnego kraju.

Projekt PL9808.02: Ustanowienie podstaw prawnych i administracyjnych dla funduszy strukturalnych/ funduszy spójności

Ogólnym celem niniejszego projektu jest przygotowanie Polski do wprowadzenia w życie przyszłych Funduszy Strukturalnych. Celem bezpośrednim jest ustanowienie niezbędnych podstaw prawnych i administracyjnych. Niniejszy projekt, którego część mogłaby zostać wdrożona jako projekt twinningowy, zapewni środki na dostęp do specjalistycznej wiedzy technicznej, seminariów, szkoleń, oraz wymiany najlepszych doświadczeń. Projekt przyniesie następujące rezultaty:

jeśli chodzi o aspekty prawne:

- rozdzielenie odpowiedzialności pomiędzy odpowiednie ministerstwa,
- podział kompetencji pomiędzy władze centralne a samorząd lokalny,
- zapewnienie przepisów w sprawie przyznania środków publicznych/ funduszy strukturalnych UE,
- wyjaśnienie kwestii związanych z obowiązkiem składania sprawozdań władzom UE,
- wyjaśnienie zakresu uprawnień związanych z wyborem projektu,
- szkolenie w zakresie zasad zamówień publicznych i zasad konkurencji,

jeśli chodzi o aspekty administracyjne:

- procedury budżetowe, opracowanie i wprowadzenie w życie wieloletnich tabel finansowych (z rozbiem na środki),
- mechanizmy kontroli finansowej,
- procedury oceny wstępnej i monitoringu,
- zasada uzupełniającego finansowania i ustanowienie krajowych procedur współfinansowania,
- ustanowienie procedur płatności.

Projekt PL9808.03: Zastosowanie zintegrowanych programów rozwoju strukturalnego w wybranych regionach

Celem ogólnym niniejszego projektu jest przygotowanie Polski do wprowadzenia w życie przyszłych Funduszy Strukturalnych. Celem bezpośrednim jest zapoznanie polskich władz na szczeblu krajowym i regionalnym z doświadczeniem w zakresie zastosowania zasad i procedur Funduszy Strukturalnych w wyborze projektów pilotażowych w Polsce. Niniejszy projekt, którego część może zostać wdrożona jako projekt twinningowy, zapewni środki na dostęp do specjalistycznej wiedzy technicznej, seminariów, szkoleń, oraz wymiany najlepszych doświadczeń. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na regiony wydobywania węgla i produkcji stali w Polsce. W ramach wybranych regionów, określonych jako odpowiednie dla zastosowania zintegrowanego podejścia, działania realizowane zgodnie z tym priorytetem obejmą:

- wprowadzenie procedur zbliżonych do procedur Celu nr 1 do wybranych programów regionalnych w Polsce (istniejących lub planowanych), co pociągnie za sobą opracowanie zintegrowanych Programów Operacyjnych takiego typu jak dla Celu nr 1 (włączając ocenę ex-ante),
- przeprowadzenie analiz regionalnych rynków pracy i potrzeb szkoleniowych dla ich włączenia do zintegrowanych programów,

- wsparcie dla ustanowienia podkomitetów regionalnych,
- wsparcie dla zidentyfikowanie kwalifikujących się środków,
- pomoc w sporządzeniu rocznych raportów i oceny ex-post,
- zapewnienie informacji oraz szkoleń dla regionalnych i lokalnych partnerów w zakresie zintegrowanego podejścia,
- pomoc w zaangażowaniu lokalnych partnerów społecznych.

Uwarunkowania (związane z projektami PL9808.01 do P19808.03):

- ustanowienie Komitetu Monitorującego oraz zwołanie pierwszego spotkania tego Komitetu przed końcem czerwca 1998 r.,
- finansowanie dla projektu PL9808.03 zależy od zaprezentowania przez Rząd zadowalającego planu restrukturyzacji sektora hutniczego.

2. BUDŻET

Nr	TYTUŁ	BUDŻET PHARE W MECU OGÓLEM	ROZWÓJ INSTYTUCJO NALNY (zalecana)	INWESTYCJE (zalecane)
PL9804	CEL 1: WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE	16	4	12
01	Poprawa skuteczności systemu sądowego oraz Urzędu Prokuratora Generalnego			
02	Zarządzanie i infrastruktura wschodniej granicy			
PL9805	CEL 2: ROLNICTWO	7,457	3,457	4,0
01	Rozwój instytucjonalny Ministerstwa Rolnictwa w celu wdrożenia zintegrowanego systemu administracji i kontroli			
02	Reforma i wzmocnienie administracji weterynaryjnej			
03	Wprowadzenie w życie systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt			
PL9806	CEL 3: OCHRONA ŚRODOWISKA	12,2	3,0	9,21
01	Wzmocnienie potencjału Ministerstwa Ochrony Środowiska w celu wdrożenia przepisów prawnych i strategii w dziedzinie ochrony środowiska			
02	Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków we Wrocławiu			
03	Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków w Gdańsku			
04	Oczyszczalnia Ścieków „Fordon” w Bydgoszczy			
PL9807	CEL 4: TRANSPORT	20		20
01	Południowa Obwodnica Autostrady A4 w Krakowie			
PL9808	CEL 5: POLITYKA REGIONALNA I SPÓJNOŚCI	9	9	
01	Wzmocnienie potencjału Polski w procesie przygotowań strategii rozwoju			
02	Ustanowienie podstaw prawnych i administracyjnych dla wprowadzenia Funduszy Strukturalnych/ funduszy spójności			
03	Zastosowanie zintegrowanych programów rozwoju strukturalnego w wybranych regionach			
	WKŁAD PHARE OGÓLEM	64,667	19,457	45,21

Zgodnie z niniejszym programem całkowity wkład Phare nie przekroczy 64.667.000 ECU.

Uwaga: Maksymalnie 30% niniejszego budżetu może zostać zakontraktowane bezpośrednio przez Komisję i nie zostanie z tego powodu przekazane do Narodowego Funduszu.

Dla wszystkich projektów inwestycyjnych zostanie przeprowadzona ocena wpływu na środowisko.

Zostaną zagwarantowane równe szanse kobiet i mężczyzn na uczestnictwo we wszystkich projektach. Zostaną opracowane wskaźniki szacunkowe dla oceny stopnia uczestnictwa kobiet w projektach.

3. USTALENIA WDROŻENIOWE

Niniejszy program będzie zarządzany zgodnie z Procedurami Zdecentralizowanego Systemu Wdrażania (DIS). Narodowy Koordynator Pomocy (NKP) będzie odpowiedzialny za planowanie, monitorowanie i wprowadzanie w życie programów Phare.

W ramach Ministerstwa Finansów zostanie utworzony Narodowy Fundusz (NF) a na jego czele stanie Pełnomocnik Rządu ds. Obsługi Środków Finansowych Pochodzących z Unii Europejskiej (POSF), do którego obowiązków będzie należał nadzór nad zarządzaniem finansowym Programu a także składanie sprawozdań finansowych przed Komisją Europejską. Odpowiednia kontrola finansowa w związku z wdrażaniem programu będzie przeprowadzana przez właściwe władze krajowe zajmujące się kontrolą finansową.

Komisja dokona przelewu środków do NF zgodnie z Porozumieniem (*Memorandum of Understanding*), podpisanym pomiędzy Komisją a Ministerstwem Finansów jesienią 1998 r. Środki zostaną przelane po otrzymaniu wniosków ze strony POSF. Płatność w wysokości do 9 milionów ECU, zostanie przelana do NF po podpisaniu Memorandum Finansowego; środki będą czterokrotnie uzupełniane do wysokości 9 milionów ECU lub do wysokości pełnego salda budżetu. Pierwsza płatność uzupełniająca nastąpi w momencie, gdy 10% budżetu zostanie wydane przez jednostki realizujące projekty (JRP) oraz Jednostkę Finansującą - Kontraktującą (JFK). O drugą płatność uzupełniająca można wnioskować, po wydaniu 30% całego obowiązującego budżetu. Dla trzeciej płatności uzupełniającej decydujące jest wydatkowanie 50%, a dla czwartej moment wydatkowania 70% budżetu. Nie można wnioskować o płatności uzupełniające, jeśli suma środków zdeponowanych w NF oraz JRP przekracza 10% całkowitego obowiązującego budżetu, chyba że siedziba główna Komisji wyda na to wyraźną zgodę. W wyjątkowych sytuacjach POSF może wnioskować o płatność zaliczkową w wysokości większej niż 20% zgodnie z procedurami ustalonymi w wyżej wymienionym Porozumieniu (*Memorandum of Understanding*).

W przypadku porozumień twinningowych Komisja przeleje środki na rzecz finansowania długoterminowego oddelegowania pracowników bezpośrednio do „Biura Pomocy Technicznej”, które zostanie utworzone w Brukseli w celu wprowadzenia w życie następujących projektów:

- Ministerstwo Sprawiedliwości: Projekt PL9804.01: Polepszenie skuteczności systemu sądowego oraz urzędu Prokuratora Generalnego.
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji: Projekt PL 9804.02 Zarządzanie granicą wschodnią (elementy związane ze szkoleniem).
- Ministerstwo Rolnictwa: Projekty PL9805.01 do PL9805.03: Rozwój instytucjonalny Ministerstwa Rolnictwa w celu wprowadzenia w życie Zintegrowanego Systemu

Administracji i Kontroli, reforma i wzmocnienie władz weterynaryjnych, wprowadzenie w życie systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt.

- Ministerstwo Ochrony Środowiska: Projekt PL9806.01: Wzmocnienie potencjału Ministerstwa Ochrony Środowiska dla celów wprowadzenia w życie strategii i przepisów prawnych w dziedzinie ochrony środowiska.
- Ministerstwo Finansów i inne wybrane ministerstwa: Projekty od PL9808.01 do PL9808.03: wybrane elementy projektów związanych ze specjalnym programem wprowadzania funduszy strukturalnych.

Następujące Jednostki Realizujące Projekty będą odpowiedzialne za następujące projekty:

Jednostka Finansująca - Kontraktująca (JFK): Projekty PL9804.01, PL9805.01, PL9805.02, PL9805.03, PL9806.01, PL9808.01, PL9808.02, PL9808.03.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji: PL 9804.02.

Narodowy Fundusz na rzecz Ochrony Środowiska: Projekty PL9806.02, PL9806.03, PL9806.04.

Ministerstwo Transportu: Projekt PL9807.01.

Narodowy Fundusz przeleje środki do Jednostek Realizujących Projekty (JRP), włączając Jednostkę Finansującą - Kontraktującą (JFK), zgodnie z Umowami Finansowania (UF), podpisanymi pomiędzy Narodowymi Funduszami oraz JRP/ JFK w razie potrzeby. Każda poszczególna Umowa Finansowania (UF) zostanie z wyprzedzeniem podpisana przez Komisję Europejską. Jeżeli NF sam jest płatnikiem na rzecz JFK/ JRP, przelew środków z NF do JFK/ JRP nie będzie miał miejsca. Na czele JFK oraz JRP będzie stał Pełnomocnik ds. Realizacji Projektu (PRP), mianowany przez Pełnomocnik Rządu ds. Obsługi Środków Finansowych Pochodzących z Unii Europejskiej (POSF) po konsultacji z Narodowym Koordynatorem Pomocy (NKP). PRP będzie odpowiedzialny za wszelkie operacje przeprowadzane przez odpowiednie JFK/ JRP.

NF otworzy osobne oprocentowane konto bankowe w ECU i będzie nim zarządzać w oddzielnym systemie rachunkowości, w Banku uzgodnionym wcześniej z Komisją. Komisja Europejska będzie informowana o odsetkach; jeżeli Komisja tak zdecyduje, na podstawie propozycji ze strony POSF, odsetki mogą być ponownie inwestowane w Program. Taka sama procedura będzie miała zastosowanie w przypadku wszelkich środków przelewanych do JRP lub JFK.

POSF i PRP zapewnią, że wszystkie kontrakty będą przygotowane zgodnie z procedurami ustalonymi we Podręczniku DIS, za wyjątkiem porozumień twinningowych, dla których Komisja określa osobne zasady.

Wszystkie kontrakty zostaną zawarte do dnia 30 września 2000 r. Wszelkie wydatki zostaną poczynione do 30 września 2001r. W przypadku projektu dotyczącego infrastruktury PL9807.01 (krakowska obwodnica), wydatki zostaną poniesione do 31 grudnia 2001 r. Wszystkie kontrakty będą opiewać na ponad 2 MECU, za wyjątkiem umów dotyczących wymiaru sprawiedliwości, rolnictwa, polityki regionalnej, chyba że Komisja postanowi inaczej.

Wszystkie środki niewykorzystane do dnia wygaśnięcia programu zostaną zwrócone Komisji.

W przypadku kontraktów, co do których środki zostały zatrzymane przez okres gwarancji wykraczający poza datę końcową okresu wydatkowania programu, całość środków związanych z tymi kontraktami, zgodnie z szacunkami przeprowadzonymi przez PRP oraz ustaleniami Komisji, zostanie wypłacona Jednostce Realizującej Projekty przed oficjalnym zamknięciem programu. Jednostka Realizująca Projekty bierze na siebie pełną odpowiedzialność za deponowanie środków w dniu, kiedy przypada termin końcowej płatności oraz za zapewnienie, że wzmiankowane środki będą wykorzystane jedynie na płatności związane z klauzulami zatrzymania. Jednostka Realizująca Projekty przyjmuje dalej odpowiedzialność wobec kontrahentów za wypełnienie zobowiązań dotyczących klauzuli zatrzymania. Narosłe odsetki zdeponowanych środków zostaną wypłacone Komisji po dokonaniu ostatniej płatności na rzecz kontrahentów. Środki nie wypłacone kontrahentom po upływie daty płatności zostaną zwrócone Komisji. POSF oraz Komisja dokonają corocznie przeglądu wykorzystania środków zdeponowanych na kontach gwarancyjnych, a zwłaszcza płatności z nich dokonywanych oraz narosłych odsetek.

4. MONITORING I OCENA

Utworzony zostanie Wspólny Komitet Monitorujący (JMC). W jego skład wejdzie POSF, NKP oraz Komisja. JMC będzie odbywał spotkania co najmniej raz do roku, w celu dokonania przeglądu wszystkich programów Phare i oceny poczynionego postępu w realizacji celów wyznaczonych w Memorandach Finansowych i Partnerstwie dla Członkostwa. JMC może zalecić zmianę priorytetów i/ lub ponowną alokację środków Phare.

Członkami JMC, wspomaganego przez Podkomitety Monitorujące (MSC) będą POSF, PRP każdej z JRP (oraz JFK w razie potrzeby) oraz Służby Komisji. MSC będą dokonywać szczegółowego przeglądu postępu realizacji każdego programu wraz z jego komponentami i kontraktami, na podstawie regularnych sprawozdań w sprawie monitoringu i oceny, opracowywanych z pomocą konsultantów z zewnątrz (zgodnie z postanowieniami Podręcznika DIS), oraz przedstawiać zalecenia dotyczące aspektów zarządzania i projektowania, zapewniając ich zastosowanie. MSC będą odpowiedzialne przed JMC, któremu będą przedstawiać całościowe szczegółowe sprawozdania dotyczące finansowania wszystkich programów Phare.

5. AUDYT I EWALUACJA

Rachunki i operacje Narodowego Funduszu, a w razie konieczności, JFK oraz odpowiednich Jednostek Realizujących Projekty, mogą zostać skontrolowane według uznania Komisji przez niezależnego audytora, wynajętego przez Komisję, nie naruszając kompetencji Komisji i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z Warunkami Ogólnymi odnoszącymi się do memorandum finansowego załączonego do Porozumienia Ramowego.

Służby Komisji zapewnią, że ocena ex-post zostanie przeprowadzona po zakończeniu Programu.

6. WIDOCZNOŚĆ/ KAMPANIA REKLAMOWA PROGRAMU

Odpowiedni Pełnomocnik ds. Realizacji Projektu będzie odpowiedzialny za podjęcie niezbędnych środków dla zagwarantowania odpowiedniego nagłośnienia wszystkich projektów finansowanych z programu. To zadanie będzie realizowane w ścisłym porozumieniu z Delegacją Komisji Europejskiej.

7. WARUNKI SZCZEGÓLNE

W razie, gdyby uzgodnione zobowiązania nie zostały zrealizowane z powodów niezależnych od Rządu polskiego, Komisja może dokonać przeglądu programu z myślą o tym, by według własnego uznania wycofać całość lub część środków i/ lub dokonać ponownej alokacji niewykorzystanych środków na inne cele zgodne z globalnymi założeniami programu Phare.

DZIAŁANIA INFORMACYJNE I REKLAMOWE PROGRAMÓW PHARE UNII EUROPEJSKIEJ

1. Cele i zakres

Działania informacyjne i reklamowe, dotyczące pomocy ze strony Programu Phare Unii Europejskiej mają na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa, przejrzystości działań UE oraz stworzenie ich spójnego wizerunku we wszystkich państwach starających się o członkostwo. Informacja i reklama będzie dotyczyła programów objętych pomocą w ramach Programu Phare Unii Europejskiej.

2. Zasady Ogólne

Zadaniem odpowiedniego Pełnomocnika ds. Realizacji Projektu (PRP), odpowiedzialnego za wprowadzenie w życie memorandum finansowego, będzie podjęcie działań reklamowych i informacyjnych na miejscu. Będą one przeprowadzone we współpracy z Delegacją Komisji Europejskiej, która otrzyma informacje o podjętych w tym celu działaniach.

Właściwe władze centralne i regionalne podejmą wszystkie niezbędne kroki administracyjne, aby zapewnić skuteczne wprowadzenie tych ustaleń w życie oraz współpracować z miejscową Delegacją Komisji Europejskiej.

Przedstawione poniżej działania informacyjne i reklamowe oparte są o postanowienia rozporządzeń oraz decyzji, które mają zastosowanie w związku z Funduszami Strukturalnymi. Są nimi:

-Art. 32 rozporządzenia (EWG) nr 4253/88, zmienionego rozporządzeniem (EWG) nr 2082/93, Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich nr L193/20 z dnia 31 lipca 1993 r.

-Decyzja Komisji z dnia 31 maja 1994 r.; Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich nr L152/39 z dnia 18 czerwca 1994 r.

Działania informacyjne i reklamowe muszą być zgodne ze wskazówkami *Podręcznika Informacyjnego dla Delegacji Komisji w Europie Środkowej*. Odpowiednie ustępy *Podręcznika Informacyjnego* zostaną załączone do wszystkich kontraktów związanych z przeprowadzeniem robót i dostaw.

3. Działania informacyjne i reklamowe dotyczące programów Phare

Działania informacyjne i reklamowe będą objęte spójnym zestawem środków określonych przez właściwe władze krajowe, regionalne czy lokalne we współpracy z Delegacjami Komisji w czasie obowiązywania memorandum finansowego i będą dotyczyć zarówno programów jak i innych form pomocy.

Koszty działań informacyjnych i reklamowych, związane z poszczególnymi projektami, zostaną pokryte z budżetów przeznaczonych na realizację tych projektów.

Podczas wdrażania programów Phare, będą podjęte działania wymienione w punkcie (a) i (b) poniżej:

a) Właściwe władze państw kandydujących do członkostwa opublikują treść programów oraz innych form pomocy w najbardziej stosowny sposób. Władze zapewnią, że dokumenty dotyczące pomocy są odpowiednio rozpowszechniane i dostępne dla zainteresowanych stron. Zagwarantują także, że materiały informacyjne i reklamowe będą konsekwentnie prezentowane na całym terytorium państwa kandydującego, zgodnie ze wskazówkami *Podręcznika Informacyjnego*.

b) Działania informacyjne i reklamowe na miejscu obejmą:

(i) W przypadku, gdy koszty inwestycji infrastrukturalnych przekroczą 1 milion ECU:

- Wielkie tablice reklamowe postawione na miejscu, zainstalowane zgodnie ze wskazówkami *Podręcznika Informacyjnego*.

- Stałe tablice pamiątkowe w przypadku obiektów infrastrukturalnych dostępnych dla społeczeństwa, które mają zostać zainstalowane zgodnie ze wskazówkami *Podręcznika Informacyjnego*.

(ii) W przypadku inwestycji produkcyjnych czy rozwijających potencjał lokalny oraz wszystkich innych projektów korzystających z pomocy finansowej Phare;

- działania uświadamiające potencjalnych beneficjentów i społeczeństwo o pomocy, jaką udziela Phare, zgodnie ze wskazówkami *Podręcznika Informacyjnego*;

- działania skierowane do kandydatów składających wnioski o pomoc publiczną - w części finansowanej przez Phare, w formie informacji na formularzach do wypełnienia przez wnioskodawców, że część pomocy pochodzi z UE, a zwłaszcza z Programu Phare, zgodnie ze wskazówkami *Podręcznika Informacyjnego*.

4. Propagowanie pomocy UE wśród przedsiębiorców, potencjalnych beneficjentów oraz społeczeństwa

4.1. Przedsiębiorcy

Przedsiębiorcy muszą zostać możliwie ściśle zaangażowane w pomoc, która ich bezpośrednio dotyczy.

Władze odpowiedzialne za wprowadzenie w życie pomocy zapewnią istnienie odpowiednich kanałów rozpowszechniania informacji potencjalnym beneficjentom, a zwłaszcza małym i średnim przedsiębiorstwom (SME), włączając wskazanie procedur administracyjnych, które należy stosować.

4.2. Inni potencjalni beneficjanci

Władze odpowiedzialne za wdrażanie pomocy zapewnią istnienie odpowiednich kanałów rozpowszechniania informacji wszystkim osobom, które korzystają lub mogłyby korzystać z działań dotyczących szkoleń, zatrudnienia lub rozwoju zasobów ludzkich. W tym celu władze zapewnią współpracę z jednostkami szkolenia zawodowego zaangażowanymi w kwestie zatrudnienia, a także współpracę biznesu, grup biznesu, centrów szkoleniowych i organizacji pozarządowych.

Formularze

Formularze wydawane przez krajowe, regionalne czy lokalne władze, dotyczące zawiadamiania, wnioskowania czy udzielania pomocy skierowanej do końcowych beneficjentów lub innych osób kwalifikujących się do takiej pomocy, powinny wskazywać, że to UE, a szczególnie Program Phare zapewnia wsparcie finansowe. Zawiadomienia o istniejącej pomocy wysyłane do beneficjentów będą wzmiankować wielkość lub procentowy udział pomocy finansowanej przez Program Phare. Jeśli takie dokumenty będą opatrzone narodowym lub regionalnym godłem, powinny także zawierać logo UE takich samych rozmiarów.

4.3. Społeczeństwo

Środki masowego przekazu

Właściwe władze odpowiednio poinformują środki masowego przekazu o działaniach współfinansowanych przez Unię Europejską, w szczególności w ramach Phare. Udział Phare zostanie w odpowiedni sposób odzwierciedlony w przekazywanych informacjach.

W tym celu, rozpoczęcie działań (po ich przyjęciu przez Komisję) oraz istotnych etapów ich wdrażania powinno być przedmiotem działań informacyjnych, szczególnie w regionalnych srodkach masowego przekazu (prasie, radiu i telewizji). W państwach kandydujących należy także zapewnić odpowiednią współpracę z Delegacją Komisji.

Zasady przedstawione w dwóch poprzednich paragrafach będą miały zastosowanie w przypadku ogłoszeń, takich jak komunikaty czy ogłoszenia prasowe.

Imprezy informacyjne

Organizatorzy imprez informacyjnych, takich jak konferencje, seminaria, targi czy wystawy, związanych z wdrażaniem działań finansowanych częściowo przez Program Phare, zobowiążą się do wyraźnego podkreślenia udziału UE. W zależności od okoliczności można wywiesić flagi europejskie w salach spotkań albo umieścić logo UE na dokumentach. Delegacja Komisji kraju kandydującego w razie potrzeby udzieli pomocy w przygotowaniu i przeprowadzeniu takich przedsięwzięć.

Materiały informacyjne

Publikacje (takie jak prospekty czy broszury) o programach czy podobnych działaniach finansowanych lub współfinansowanych przez Phare, powinny na stronie tytułowej zawierać wyraźne nawiązanie do udziału Phare, a także logo UE w miejscu, gdzie znajdują się symbole narodowe czy regionalne.

W przypadku, gdy takie publikacje zawierają wstęp, aby zapewnić, że udział Phare został wyraźnie zaznaczony, pod informacją wprowadzającą powinien widnieć podpis zarówno osoby odpowiedzialnej z ramienia państwa kandydującego jak i z ramienia Komisji czyli przedstawiciela Komisji.

Podobne publikacje będą wzmiankować krajowe i regionalne organy, odpowiedzialne za informowanie zainteresowanych stron.

Wyżej wymienione zasady będą miały zastosowanie także w przypadku materiałów audiowizualnych.

5. Specjalne ustalenia dotyczące wielkich tablic reklamowych, tablic pamiątkowych i plakatów

Aby zapewnić, że projekty współfinansowane przez Program Phare są odpowiednio widoczne, państwa kandydujące zapewnią podjęcie następujących działań informacyjnych i reklamowych:

Wielkie tablice reklamowe

Wielkie tablice reklamowe zawierające informacje o udziale Phare w finansowaniu inwestycji powinny zostać postawione w miejscu realizacji wszystkich projektów, w których udział UE wynosi co najmniej 1 milion ECU. Nawet tam, gdzie właściwe władze krajowe lub regionalne nie postawią tablic reklamowych zawiadamiających o ich własnym zaangażowaniu w finansowanie, pomoc UE musi zostać zaznaczona na specjalnych wielkich tablicach ogłoszeniowych. Muszą one mieć rozmiary odpowiednie do skali operacji (uwzględniając wielkość finansowania z UE) i powinny być przygotowane zgodnie z instrukcjami zawartymi w *Podręczniku Informacyjnym*.

Wielkie tablice reklamowe zostaną usunięte nie wcześniej niż sześć miesięcy po zakończeniu prac i zastąpione tablicami pamiątkowymi, zgodnie z instrukcjami zawartymi w *Podręczniku Informacyjnym*.

Tablice pamiątkowe

Tablice pamiątkowe powinny zostać umieszczone na stałe w miejscach dostępnych dla szerokiej publiczności (centrach kongresowych, lotniskach, stacjach, itd.). Oprócz logo UE wspomniane tablice muszą wzmiankować fakt współfinansowania ze strony UE oraz Programu Phare.

Jeżeli krajowe, regionalne lub lokalne władze lub inny ostateczny beneficjent programu zdecyduje o postawieniu wielkiej tablicy reklamowej, umieszczeniu tablicy pamiątkowej lub plakatu lub podejmie inne kroki dla zapewnienia informacji o projektach, których koszty wyniosły mniej niż 1 milion ECU, wkład UE i Phare musi także zostać zaznaczony.

6. Postanowienia końcowe

Zainteresowane władze krajowe, regionalne lub lokalne mogą w każdym przypadku podjąć takie dodatkowe działania, jakie uważają za stosowne; będą się jednak konsultować z Delegacją Komisji, którą poinformują o podjętych inicjatywach, aby umożliwić Delegacji odpowiedni udział w ich realizacji.

Aby ułatwić wprowadzenie w życie niniejszych postanowień, Komisja za pośrednictwem Delegacji na miejscu zapewni w razie potrzeby pomoc techniczną w formie wskazówek dotyczących wymogów projektowania.